

Byahornet

ÅRGÅNG 56 1997

4

Bertil Hansson

Fotograf Christen Hellman

Många äldre människor i Svedalatrakten kommer säkert ihåg en fotograf som hette Hellman. Han bodde i Påskaled, alldeles norr om Svedala. Numera är den lilla byn en del av Svedala tätort. Han ägde en fastighet med två stycken tvårumslägenheer, som han hyrde ut, och en vindslägenhet som han själv bodde i. När jag var barn på fyrtiotalet, hyrde mina föräldrar en av lägenheterna i hans hus.

Hellman var en fotograf av den gamla skolan. Hans utrustning skulle i dag platsa på museum. Den bestod

av en stor kamera, som egentligen bara var en trälåda med ett objektiv på. Denna monterades på ett kraftigt trästativ, och sedan hade han ett svart tygskynke som han kröp under när han tog fotot.

Han var flitigt anlita av skolorna i trakten för att fotografera skolklasser. Dessutom fotograferade han på fester och bemärkelsedagar. Då lastade han hela sin utrustning på en cykel och gav sig iväg. Cykeln var av en mycket gammalmodig modell, och Hellman hade lärt sig cykla på det

riktigt gamla sättet. Dvs han hoppade inte på cykeln på samma sätt som man gör numera, utan han hoppade på cykeln bakifrån. Bakaxeln var förlängd på ena sidan så att det blev ett slags fotsteg, och detta användes på så sätt att han ställde sig bakom cykeln och

satte foten på detta och sparkade igång med andra foten och sedan klev han upp och satte sig på cykeln bakifrån. Detta gjorde att cykeln inte kunde ha någon bakre pakethållare. Detta kompensades av att han hade en främre pakethållare där han hade den stora kameran, och av specialtillverkade lådor som var fästade med remmar i ramen. Det stora stativet spändes också fast med remmar på ramen. I lådorna hade han de glasplåtar som

han använde vid fotograferingen. Glasplåtarna belade han själv med ljuskänslig film.

För oss barn var det spännande att komma upp till Hellman och titta på alla hans grejer. Han var en mycket snäll och barnkär man, och det hände ibland att man fick följa med in i hans mörkrum och titta på när han framkallade bilderna. Vi var många barn som brukade leka på gården, och många gånger hade han glasplåtar över, och då brukade han fotografera oss barn. Det var alltid lika roligt när han satte upp sin utrustning och vi fick ställa upp oss för fotografering, men det var inte alltid att korten var så lyckade, eftersom det tog tid innan allting var klart, och det var inte alltid som vi hade tålamod att vara stilla tills han kröp under det svarta skynket och tog bilden.

Jag gick i skolan både i Sjödiken och i Aggarp, och till dessa båda skolor kom Hellman och tog skolkorten. Då fick vi lyfta ut en långbänk på skolgården, och sedan fick några av de minsta sätta sig på marken framför bänken och några sätta sig på bänken och de största fick ställa sig bakom. Det var givetvis svartvita bilder, och det tog några dagar innan vi fick korten.

Det är en fantastisk utveckling på fotograferingens område som har skett på de femtio år som har förflutit sedan dess.